एकाइ ५ · हाम्रो विगत

उत्तरकुञ्जिका · शिक्षकका लागि

पूर्णाङ्क २९

अङ्क विभाजनमा दिइएका बुँदाका आधारमा अङ्क दिनुहोस्। फरक शब्दमा लेखिएको भए पनि उही कुरा भनेको उत्तर सही मानिन्छ।

१ मुख्य शब्द

ज्ञान · ३

१. मध्यकाल
२. विखण्डन
३. सामन्त
४. त्रिशक्ति
५. ढलोट
६. विकेन्द्रीकरण

प्रत्येकको ०.५ अङ्क।

२ चित्रको नामाङ्कन

बोध · ३

१. कान्तिपुर आजको काठमाडौँ
२. रत्न मल्ल (पहिलो)
३. पाटन आजको ललितपुर
४. सिद्धिनरसिंह मल्ल
५. भादगाउँ आजको भक्तपुर
६. रणजित मल्ल (अन्तिम)

प्रत्येकको ०.५ अङ्क।

३ ठिक कि बेठिक?

ज्ञान · २

i. ✓ **ठिक**
ii. ✗ **बेठिक:** मकवानपुर, चौदन्डी र विजयपुरलाई पूर्वका सेन राज्य भनिन्थ्यो।
iii. ✗ **बेठिक:** राणा प्रधानमन्त्री चन्द्रशमशेरले वि.सं. १९७७ मा सती प्रथा हटाए।
iv. ✓ **ठिक**

प्रत्येकको ०.५ अङ्क।

४ अति छोटो उत्तर

क. **अङ्क विभाजन** — ज्ञान · १

✓ देश र मानव समुदायका लागि ठुलो योगदान दिएका व्यक्तिलाई राष्ट्रले दिने सम्मान भनी लेखेमा।

ख. **अङ्क विभाजन** — ज्ञान · १

✓ डबल, मोहर, सुकी र दाममध्ये कुनै दुई लेखेमा।

ग. **अङ्क विभाजन** — ज्ञान · १

✓ वि.सं. १७७९ पुस २७ गते गोरखामा भनी लेखेमा।

घ. **अङ्क विभाजन** — ज्ञान · १

✓ सिँजाका खस राजा पृथ्वी मल्लले (वि.सं. १४१४ मा) भनी लेखेमा।

ङ. **अङ्क विभाजन** — ज्ञान · १

✓ कवीन्द्र (कविहरूका राजा) लेखेमा।

च. **अङ्क विभाजन** — बोध · १

✓ त्यस क्षेत्रमा करिब चौबिसओटा राज्य भएकाले भनी लेखेमा।

छ. **अङ्क विभाजन** — प्रयोग · १

✓ मध्यकाल (ने.सं. ७७४ करिब वि.सं. १७१० हो) भनी लेखेमा।

Science Playground, कादुन्जे, भक्तपुर
विद्यार्थीसहित भ्रमणको समय लिन: https://science-playground.com/booking

ज. **अङ्क विभाजन** **ज्ञान · १**

✓ बोधगया लेखेमा।

झ. **अङ्क विभाजन** **बोध · १**

✓ कर (साना सामन्त राज्यले बुझाउने कर) भनी लेखेमा।

५ छोटो उत्तर

क. **अङ्क विभाजन** **बोध · २**

✓ यक्ष मल्लका छोराहरूले राज्य आफूआफूमा बाँडे भनी लेखेमा।

✓ राजपरिवारभित्रको कलह र शक्तिको लोभ, भारदारबिचको गुटबन्दी, वा केन्द्र कमजोर हुँदा साना शासक स्वतन्त्र हुन खोजे भन्ने जस्ता अर्को कुनै एक कारण लेखेमा।

ख. **अङ्क विभाजन** **बोध · २**

✓ चीनका कलाकारले बनाउन नसकेको ढलोटको पुरानो मूर्ति नयाँजस्तै बनाइदिए, वा तिब्बतमा सुनको सुन्दर स्तूप बनाए भनी लेखेमा।

✓ सम्राट्सँग पनि निडर भएर आत्मविश्वासका साथ जवाफ दिए, चित्रकला प्रतियोगितामा पहिलो भए, वा बेइजिङमा सेतो स्तूप बनाए भन्ने जस्ता अर्को कुनै एक कारण लेखेमा।

ग. **अङ्क विभाजन** **प्रयोग · २**

✓ दुई ठुला छिमेकीबिच रहेको नेपालले दुवैसँग सन्तुलित र होसियार सम्बन्ध राख्नुपर्छ र आफ्नै स्वतन्त्र नीति अपनाउनुपर्छ भनी लेखेमा।

✓ नेपाल आज पनि भारत र चीन जस्ता दुई ठुला छिमेकीबिच भएकाले यो उपदेश अझै काम लाग्छ भनी लेखेमा।

६ लामो उत्तर

अङ्क विभाजन **बोध · ४**

✓ सिँजामा विकसित खस भाषा नै आजको नेपाली भाषा हो, त्यसैले सिँजा नेपाली भाषाको उद्गमस्थल हो भनी लेखेमा।

✓ सिँजाका राजाले विकेन्द्रीकरणको अभ्यास गरे, वा महाअमात्य, अमात्य र अधिकारी जस्ता प्रशासनिक पद बनाए भनी लेखेमा।

✓ अधिकारी, कार्की, रोकाया, महतारा जस्ता पदका नाम आज थर बनेका छन् भनी लेखेमा।

✓ हिन्दु र बौद्ध धर्म सँगै मान्ने धार्मिक सहिष्णुता, कुलपूजा, दसैँ, तिहार र चैते दसैँ जस्ता चाडपर्व, वा कीर्तिस्तम्भ, शिलालेख र पञ्चदेवल जस्ता सम्पदामध्ये कुनै एक प्रभाव लेखेमा।

७ सोच्नुहोस्

उत्तर **उच्च दक्षता · २**

तीन राज्य आपसमा लड्दा तीनै कमजोर भए। एकअर्कालाई दबाउन गोरखा र सेन जस्ता बाहिरका राज्यलाई बोलाउँदा तिनले उपत्यकाको कमजोरी थाहा पाए। पृथ्वीनारायण शाहले यही अवस्थाको फाइदा लिएर वि.सं. १८२५–१८२६ मा तीनै राज्य जिते। यसबाट आपसमा फुट हुँदा शक्ति हराउँछ, त्यसैले देशभित्र एकता चाहिन्छ भन्ने पाठ सिकिन्छ।

अङ्क विभाजन

✓ तीन राज्य कमजोर भए र पृथ्वीनारायण शाहले फाइदा लिएर तीनै राज्य जिते भनी लेखेमा।

✓ आपसको फुटले शक्ति घटाउँछ, त्यसैले एकता चाहिन्छ भन्ने जस्तो पाठ लेखेमा।

Science Playground, काठुन्जे, भक्तपुर
विद्यार्थीसहित भ्रमणको समय लिन: https://science-playground.com/booking

८ क्रियाकलाप: हाम्रा राष्ट्रिय विभूति

(अङ्क नदिइने)

विद्यार्थीले पाउनुपर्ने नतिजा

अरनिको: काठमाडौँ उपत्यका; तिब्बत र चीनमा स्तूप बनाएर नेपाली कला संसारमा चिनाए। पृथ्वीनारायण शाह: गोरखा; साना राज्य मिलाएर आजको नेपालको आधार तयार गरे, दिव्य उपदेश दिए। अरू विभूति, जस्तै: भानुभक्त आचार्य (तनहुँ, नेपालीमा रामायण), भृकुटी (तिब्बतमा बौद्ध धर्म र नेपाली कला), अमरसिंह थापा र बलभद्र कुँवर (वीरता), जयपृथ्वीबहादुर सिंह (शिक्षा र मानवतावाद)।

तहअनुसार अङ्क	ज्ञान	बोध	प्रयोग	उच्च दक्षता	जम्मा
अङ्क	११	१३	३	२	२९